

vendige Tilførsler, som vi overhovedet er i Stand til at faa.

Naar dette gælder nu, er det desværre ikke saaledes, at vi tør regne med, at naar Krigen en Gang er sluttet, vil disse Vanskeligheder være fjernede, og vi vil være vendt tilbage til Tilstanden, som den var før Krigen, eller blot en noget lignende. Tværtimod vil det være klogt at regne med, at vi ogsaa efter en Fredsslutning vil være i alt væsentligt henviste til vore egne Skibe. Det ærede Medlem fra Horsens pegede paa, at allerede før Krigen blev en stor Del af Skibsfarten besørget af svenske og norske Skibe, og dertil kan føjes engelske og mange andre Nationers Skibe, og hvis man fra det store Tal for dansk Tonnage drager alle i indenrigsk Fart løbende Rutedampere, vil det nok vise sig, at Billedet forskyder sig saaledes, at man maa sige, at allerede før Krigen kunde end ikke Halvdelen af vore Tilførsler besørges af den danske Flaade, selv om den udelukkende løb i dansk Tjeneste. Naar Krigen en Gang er sluttet, vil der være — og i voksende Grad, jo længere Krigen varer — den største Mangel paa Tonnage. Alle de krigsførende Magter vil være i Forlegenhed, og der vil være den haardeste Brug for Tilførsler. De vil naturligvis bruge deres egen Tonnage til eget Brug. Man kan være forvisset om, at de Forbudsforanstaltninger, der i saa Henseende findes mod at benytte denne Tonnage f. Eks. til neutrale Magters Trafik, vil blive ved at være. Men hvad værre er, der er megen Grund til at frygte, at vi end ikke vil være i Stand til at fragte neutrale Landes Skibe i nævneværdig Grad, enten fordi de vedkommende Lande selv faar Brug for dem, ligesom vi, eller fordi de paa en eller anden Maade maa binde deres Skibe til Gengæld for Tjenester, som de søger hos de store, nu krigsførende Magter.

Man maa altsaa sige, at Situationen udvikler sig i en for os stadig vanskeligere Retning. Vi har en stadig mindre og mindre Tonnage til Raadighed for vore Tilførsler, uanset at disse er formindskede i en saa uhyre Grad. Det maa siges, at det bliver et Spørgsmaal af største Betydning, hvorledes vi efter en Fredsslutning skal være i Stand til at genoptage vore Tilførsler, og der er ikke mindste Plads for den sangvinske Betragtning, som det ærede Medlem fra Horsens i denne Sammenhæng har anlagt. Og dette vil stille sig klarere, naar man spørger om, paa hvilke andre Maader end ved Hjælp af vore egne Værft-

ter man kan fylde Hullerne i Tonnagen; Man kan formentlig rolig gaa ud fra, at der ikke med nogen som helst Sikkerhed kan regnes med fremmed Tonnage i den første Tid efter Fredsslutningen. Nu har ganske vist det ærede Medlem fra Horsens henvist til, at man i Tide skulde optage en Forhandling f. Eks. med Norge for at søge at sikre sig en Udvej i saa Henseende. Ja, hvis dette kan lade sig gøre som Gentjeneste til Gengæld for Tjenester, som vi maatte være i Stand til at yde under Krigen, vilde ogsaa jeg anse denne Tanke for sund og rigtig og ønske, at det maatte vise sig muligt at gaa den Vej. Men ved disse Overvejelser maa vi foreløbig regne — ikke med det gunstigst tænkelige, men snarere med det venteligt hændelige, og derfor maa vi vistnok fornuftigvis regne med, at dette ikke vil lykkes i en for os fyldestgørende Grad.

Saa staar vi da overfor det Spørgsmaal, om vi ved Hjælp af nye Skibe kan fylde Hullerne. Ogsaa her maa man sikkert regne med, at det foreløbig ikke vil være muligt at erhverve fremmede Skibe. Vi vil altsaa være henviste til, hvad vi selv kan skaffe, til, hvad vi selv kan frembringe ved Nybygning paa danske Skibsværfter. For en overfladisk Betragtning skulde alt i saa Henseende være fortræffeligt. Der gaar ikke lang Tid imellem, at vi læser, at nu bygger man nye Skibsværfter her, og nu stifter man nye Selskaber der, og nu planlægger man en meget stor Historie et andet Sted, saa at hvis man kun regnede med Antallet af Skibsværfter før Krigen og Antallet af dem, der nu er under Bygning eller projekterede til at træde i Virksomhed efter Krigen, skulde det stille sig gunstigt. Men et saadant Billede vilde være meget misvisende. Sagen er nemlig den, at for at dette ikke skulde være Tilfældet, kræves der for det første, at disse Værfter overhovedet bliver bygget, det vil sige, at man ikke alene har Pengene, men ogsaa Materialier og Maskiner dertil. Men selv om det lykkes at løse denne Side af Opgaven, kommer det dernæst an paa, om der vil være Arbejdere til disse Værfter. Paa Skibsværfterne bruges der ganske vist nogen ufaglært Arbejdskraft, men det er klart, at Driften af et ordentligt Skibsværft er afhængig af, at der er en tilstrækkelig Mængde gode faglærte Arbejdere til Raadighed med den fornødne Stab af Formænd, Værftsledere, Driftsledere o. s. v. Men denne Tilstand lader sig ikke stampe op af Jorden, den lader sig kun